

MAGYAR LAPOK

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

BUDAPEST

X. évfolyam, 157 (2719) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 július 11

Moszkvából egyre sürgősebb segélykéréseket intéznek Londonhoz

A honvédség diadallal nyomul előre. 2750 ukránt mészároltak le a lucki vérfürdőnél

Berlínből jelenti a NTI: A Deutsche Diplomatische Politische Correspondenz az izlandi esetet annak jellegzetes példájának tartja, hogy miként teszik túl magukat az angol-szász világ képviselői az Atlanti-óceánon túl és innen a kis népek jogain és érdekein. Churchillnek azon kijelentése után, hogy angol csapatok is ott maradnak Izlandban most már

megalakították Izlandban a közös angol-amerikai arcvonalat.

Különösen azt a tényt találja a tudósító figyelemreméltónak, hogy az angol közleményekben már egyáltalán szó sem esik izlandi kívánságokról és kikötésekről, bár azokat az elmúlt hetek és hónapok alatt ismételtlen kifejezésre juttatták. Az izlandiaknak attól kell tartani, hogy miután külföldi csapatok özönlöttek el hazájukat, sereghajtók is érkeznek majd Izlandba, akik vezetéserepet óhajtanak játszani, a parancsnokló hatalom védelmében. Az angolszászoknak épüget specialitásuk a bennszülöttek védelme, mint mindazok félreállításai, akik megpróbálnak velük szembehelyezkedni. Az izlandi nép mindenestre biztos lehet abban, hogy valamennyi európai nép, amelyekhez az izlandiak is hozzátartoznak, szolidaritásnak érzi magát Izland önrendelkezési törekvéseivel. (MTI.)

UJ ZÁSzlók ALATT A SZOVJET SZOVJETNAGYKÖVET — A LONDONI SZENT PÁL BAZILIKÁBAN

Berlínből jelenti a NTI: „Uj zászlók alatt a Szovjet” cím alatt foglalkozik a német sajtó azzal a ténnyel, hogy a Szovjet a kereszténység elleni magatartását feladni látszik. A lapok különösen jellemző példának említik meg az angol sajtóban megjelent fényképet, amely akkor készült, amikor Majszky szovjet nagykövet belépett a londoni Szent Pál Székesegyházba.

A Völkischer Beobachter ezzel kapcsolatban így ír: „A szovjet hatalmi állás gyengeségének bizonyítéka az a tény, hogy most az a szovjet, amely tízezerszámra mészárolta le a lelkeseket és tüzzel vassal kiirtott minden vallásos megmozdulást, most a székesegyház bejárata előtt áll. Aki harclőzben megváltoztatja jelszavát, az megmutatta, hogy tisztában van helyzeté tarthatatlanságával és ügye kérdésességével.”

A Deutsche Allgemeine Zeitung azt a tényt, hogy a szovjet nagykövet megjelent a Szent Pál Székesegyházban karikaturista rajzolókat szá-

mára való témának nevezi. A szovjet most egyszerre elhatározta az isztertelének szövetségének, mint iszterütlennek feloszlását. (MTI.)

CHURCHILL DIPLOMATÁNAK IS OLYAN BALKEZES, MINT KATONAI TÉREN

Berlínből jelenti a NTI: A NTI. newyorki helyzetképet közöl, amely szerint az amerikai közvélemény egy része élesen bírálta Churchillnek az elnökhöz intézett üzenetét. Churchill üzenetében bírálatban részesítette azt az eljárást, hogy Wheeler már a hivatalos bejelentés előtt közölte a nyil-

vánossággal Izland megszállását. Thomas demokrata képviselő ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy

Churchill diplomatajának is éppen olyan balkezes, mint katonai terepen.

Egy idegen államférfinak nincs joga előírni, hogy mit tegyenek, vagy mit ne tegyenek az amerikaiak. A NTI. idézi a Newyork Daily News cikkét, amely szerint Wheeler megadta a kellő választ, amikor kijelentette, hogy nem fogja Churchilltől kérdezni, vajjon szükséges-e tájékoztatni az amerikai népet, vagy sem? (MTI.)

Moszkva sürgeti az angol segítséget

Berlínből jelenti a Budapesti Tudósító: A Völkischer Beobachter a Daily Telegraph alapján közli, hogy Moszkvából egyre sürgősebb segélykéréseket intéznek Londonhoz. A sürgető segélykérések lecsillapítására az angol blokádügyi minisztérium közölte, hogy a hadianyag utban van Szovjetország felé és előkészületeket tettek nagymennyiségű újabb hadianyag szállítására. A lap idézi a Financial News cikket, amely szerint a Szovjetunióban tárgyaló angol bizottság a technikai és gazdasági kérdések mellett azzal a kérdéssel is foglalkoznak,

hogy milyen uton kapcsolhatják be a szovjet hajókat a közös erőfeszítésekbe. A Szovjetunióknak ugyanis a világ minden részében, különösen az amerikai vizeken nagyobb mennyiségű hajója van. (MTI.)

MEXIKÓ BÉKÉT AKAR PERU ÉS EQUADOR KÖZÖTT

Mexikóból jelenti a NTI: Mexikó bejelentette az amerikai kormánynál, hogy csatlakozik Brazília és Argentína javaslatához, amely arra irányul, hogy Peru és Equador vonják vissza kölcsönösen csapataikat a határtól 15 kilométernyire (MTI.)

Német elismerés a honvédség diadalmas előnyomulásáról

Genfől jelenti a MTI: A Berner Tagblatt a felszabadult Galiciából keltezt cikkében beszámol arról, miként nyomultak előre a magyarok azokon a szorosokon keresztül, amelyen 1100 évvel ezelőtt a magyar törzsek jöttek Magyarországra. A magyar csapatok most Galiciában állnak, ott, ahol 1914 és 1918. között véres harcok folytak az orosz csapatok ellen. A magyar katonák fiatalabb évfjártuak és nem vettek részt a világháborúban. Parancsnokaik közül azonban többen ismerik a terepet még a világháborúból.

Midőn a lakosság felismerte, hogy a bevonulók magyarok, uláradó örömlüknek adtak kifejezést.

A galíciai lakosság kimondhatatlan szenvedéseket élt át. Kifosztva tengette életét.

A háboru kitörésekor a férfiakat

a Szovjetunió belsejébe hurcolták.

Az egyszerű emberek nem is tudják szavakban elmondani az elmúlt két év szenvedéseit. Pokol volt az életük. A hatalom bolsevista birtokosai nem is emberek, hanem ördögök voltak. A lakosság öröme leiríthatatlan. Ha van értelme a felszabadult szónak, sehová sem illik arnyira, mint ide.

Nem kevésbé boldogok azonban a Kárpátok másik oldalán, Magyarországon, hogy ez a szomszédosság ilyen rövid idő alatt eltűnt.

A LEGSZIGORUBBAN ELLENÖRZIK ÉSZAK-IRORSZÁG ÉS IRORSZÁG KÖZÖTT A FORGALMAT

Bázelből jelenti a Budapesti Tudósító: A Bazel Nachrichten londoni tudósítója jelenti, hogy a rendőrség azt az utasítást kapta, hogy a lehető leg-

szigorubban ellenőrizze az Észak-Irország és Irország közti forgalmat. Angliában at hiszik, hogy igen fontos értesülések juthatnak el Irországba. Az ír belügyminiszter a legközelebb nyilatkozni fog a londoni kormány intézkedéséről. (MTI.)

2750 UKRÁNT MÉSZÁROLTAK LE A LUCKI VÉRFÜRDŐBEN

Berlínből jelenti a NTI: Luck kis város elfoglalása előtt a szovjet borzalmas vérfürdőt rendezett, amelynek 2750 ukrán fogoly esett áldozatul. A szovjet hat hónapja tartotta őrizetben ezeket a foglyokat százanként kisebb szobanagyságu cellákba zárva. Amikor a német csapatok közeledtek a városhoz, a foglyokat a börtön udvarára terelték, géppuskákkal és kézi gránátokkal mészárolták le őket. Mint a keves életben maradt fogoly beszámolójából kitűnik, a szovjetkatonák, mihelyt hallani lehetett az ágyudörgést, kinyitották a zárkák erős ajtóit és egymás után két zárka foglyot tereltek ki a börtönudvarra.

A börtön falával szemben már felállított négy géppuskát szembeállították a foglyokkal és arra kényszerítették őket, hogy tizenként helyezkedjenek el guggoló állásokba a többiek fölül. Akkor működésbe léptek a géppuskák. A golyók az egymás mögött guggoló foglyok közül négyet, ötöt, sőt többet is lekasabolt. Amikor a géppuskák elhallgattak, a bolsevisták kézi gránátokat kezdtek dobálni a foglyok közé. Addig ismételték ezt a csoportos mészárlást, amíg valamennyi árkat kiürítették.

Csak 46 ember menekült meg, akiket a föléjük tornyosuló holttestek tömege fedezett a golyók elől. A bolsevisták az életbenmaradottakat kényszerítették arra, hogy halott bonfitársaikat levetkőztessék és holttesteiket elföldeljék. (MTI.)

AKNÁK A SANFRANCISKÓI ÖBÖL BEJÁRATÁNÁL

Washingtonból jelenti a Reuter: A haditengerészeti minisztérium figyelmeztette a hajókat, hogy a sanfranciscói öböl bejáratánál aknákat helyeztek el. Nem közölték, hogy az aknarakás a szokásos aknarakás keretében történt-e? Azt tanácsolják a hajóknak, hogy maradjanak távol a mintegy hat kilométeres sávól. A vizrajzi hivatal kijelentette, hogy az aknákat határozatlan ideig nem távolítják el. (MTI.)

Az angol csapatok bevonultak Beirutba

Titkolják a szíriai fegyverszüneti feltételeket

Vichyből jelentik: (NTI.) Mint rendszerint jólétesült körökben tudják, a fegyverszüneti feltételeket átadták a szíriai főparancsnokságnak, amely közölte a vichy-i kormánnyal illetékes körökben a legszigorubb ballgatásba burkolóznak. (MTI.)

Hágából jelentik: (NTI.) Az angol rádió közli, hogy nem kaptak választ a Dentz tábornokhoz intézett csütörtökön reggel 5 órakor lejárt ultimátumra, hogy őrítse ki Beirutot Minthogy a határidőt túllépték folytatják a harcot. (MTI.)

VICHYBE ÉRKEZETT WEYGAND

Vichyből jelenti a NTI: Weygand tábornok a francia kormány észak-afrikai főbiztosa csütörtökön este Algiréből jövet repülőgéppel Vichybe érkezett. Vichy francia körökben feltételezik, hogy utja a szíriai eseményekkel áll összefüggésben. (MTI.)

AZ ANGOLOK ÖSSZPONTOSÍTOTT ERŐFESZÍTÉSEKET TESZNEK BEIRUTÉRT

Vichyből jelentik: (MTI.) Mértékadó helyen kijelentették, hogy még nem kaptak választ a szíriai fegyverszüneti ajánlatra és az angoloknak valószínűleg az a szándékuk, hogy előbb elfoglalják Beirutot, amely ellen most összpontosított erőfeszítéseket tesznek. Minthogy a francia fegyverszüneti kérelemre válasz nem érkezett, a harcok tovább folynak a maguk kísérő jeleiségeivel együtt és a felelősség ezért nem Franciaországot terheli. A francia csapatok minden vonalon ellenállnak az angol erőknél.

Vichyből jelentik: (NTI.) Ide érkezett jelentés szerint megerősíthetők azok a hírek, hogy Wilson tábornok közelkeleti angol főparancsnok elhárította Beirut elfoglalását, mielőtt még foglalkoznának a francia fegyverszüneti kéréssel. Az OFI ezzel kapcsolatban közli, hogy nem sokkal Dentz tábornoknak az ellenségeskedés megszüntetésére vonatkozó kérése után Wilson nyilvánosságra hozta a brit vezérkarnak azt a szándékát, hogy Beirut utcáit rendszeresen bombázní fogják, ha a francia csapatok nem szüntetik be azonnal a város védelmét. Az OFI jelentése emlékeztet arra, hogy Dentz tábornok valóban már régebben nyilvánosságra hozta, hogy Damaszkuszhoz hasonlóan Beirutban is mindenképp kerülni akarja az utcai harcokat. Csütörtökön este Vichyben főként arra

utaltak, hogy a libanoni főváros közelében az ellenséges ütegek nemcsak a francia védelmi vonalat lövik, hanem a várost magát is, bár erre semiféle katonai okuk nincs. (MTI.)

DENTZ TABORNOK AZONNALI FEGYVERLETÉTELT KÉRT

Vichyből jelentik: (NTI.) A hivatalos francia hírszolgálati közlöny mai száma rámutat arra, hogy Dentz tábornok már július 8-án reggel azonnali fegyverletételt kért. Az angol alsóház 8-iki ülésén Churchill erre a lépésre célzott és egyúttal megelégedését fejezte ki afelett, hogy véget

vetnek az ellenségeskedésnek. E ki jelentés szellemével ellentétben a brit hatóságok még nem adtak választ Dentz tábornok fegyverszüneti ajánlatára, sőt minden arcvonalon fokozták a támadás erejét. Fájdalommal kell megállapítani, hogy a brit ügynökök Beirutban röpiratokat terjesztenek, amelyek katonai becsületében sértik Dentz tábornokot. Dentz tábornok joggal várhatott volna lojális magatartást az ellenféltől azután a magatartás után, amelynek hősiessé voltát senki sem vonhatja kétségbe. (MTI.)

Mit kívánnak a fegyverszüneti feltételek?

Newyorkból jelenti a MTI: A National Bread Cating csütörtöki késő esti olasznyelvű szolgálatában jelentette Ankarából, hogy az angol csapatok bevonultak Beirutba.

Stockholmból jelenti a NTI: Mint a Reuter iroda jelenti, a fegyverszüneti feltételek többi közt azt kívánják a francia csapatoktól, adják át lőszerüket, ágyukat, repülőgépeiket és hadihajóikat. A franciák érdekeit a De Gaullisták vezetése fogja megvédeni. (MTI.)

Isztabulból jelenti a Budapesti Tudósító: A szíriai harcok még nem

szüntek meg, mivel a francia kormány csütörtök estig nem adott választ az angol fegyverszüneti feltételekre. Csütörtökön Alexandria kikötőjébe több francia hadihajó futott be. A török hajók felszólították a hajók parancsnokait, hogy 24 órán belül hagyják el a kikötőt, mert a határidő elteltével internálják őket. (MTI.)

Budapest, a MTI jelenti: A Maj Nap írja: Baselből jelentik: Franciaországból érkezett tudósítás szerint Dentz tábornok mindaddig nem kapott választ a fegyverszüneti tárgyalások megindítására vonatkozó javaslatára.

Franciaország nem tárgyal a szakadárokkal

Vichyből jelenti a NTI: A félhivatalos OFI foglalkozik a szíriai fegyverszünet kérdéssel. Magától értetődő, hogy Franciaország a szakadárokkal, a De Gaulleistákkal, Szíriában eppoly kevéssé tárgyal, mint régebben Afrikában. Franciaországnak nincs szándékában Franciaországgal olyan kiválóan harcoló bennszülötteket kiszolgáltatni a szakadároknak. (MTI.)

VICHYBEN CSODÁLKOZAST KELLTETT, HOGY AZ ANGOLOK NEM VÁLASZOLNAK DENTZNEK

Vichyből jelenti a MTI: Vichyben némi csodálkozást keltett az a tény, hogy az angol parancsnokság nem adott választ Dentz tábornoknak az ellenségeskedések megszüntetésére irányuló kérelemre. Feltételezhető, hogy

az angolok a francia hadianyag kiszolgáltatását fogják kérni, de szabad visszatérést engedélyeznek Dentz tábornok minden csapatának. Az angolok ideiglenesen úgy akarják módosítani a status quot, hogy Szíriát és Líbiát a sterling blokkhoz csatolják.

KÜLÖNVÁLASZTJÁK BELGRÁDOT ÉS ZIMONYT

Eszékről jelenti a Budapesti Tudósító: A zimonyi német katonai parancsnokság átiratot intézett Belgrád polgármesteréhez, hogy tegyen meg minden előkészületet Zimonynak és Belgrádnak különválasztására. Felszólították a belgrádi vezetőséget, hogy azonnali hatállyal szüntessék meg Zimonyban az adók és illetékek szedését. (MTI.)

Tanügyi kinevezések

A Hivatalos Lap legutóbbi számában több tanügyi kinevezés jelent meg. Dr. Záruq Lajos nagyváradi központi szolgálatra beosztott tanügyi fogalmazógyakornokot tanügyi segédfogalmazóvá, Csiky Gyula nagyváradi állami gimnáziumi helyettes tanárt rendes tanárrá, Bordás István és Körösi László ipari középiskolai kisegítő művezetőket műhelyoktató gyakornokokká nevezték ki. Dr. Ravasz Dezső nagyszalontai állami gimnáziumi helyettes tanárt rendes tanárrá kinevezték Fülöp Zoltán berettyóújfalui segélydíjas gazdasági tanítót helyettes gazdasági szaktanítóvá kinevezték.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dosa Pál, Gellner Károly, Kovács Erzsébet, Pandó Mária és Ros-

man Magda nagyváradi állami gimnáziumi, illetve leánygimnáziumi segéddíjas tanárokat helyettes tanárokká kinevezte. Szabó József nagyváradi állami tanítónőképző intézeti napibéres szolgáló kisegítő szolgáló lett.

Dr. Soós Istvánt súlyos baleset érte Szováta-fürdőn

Szovátafürdő Sajtó tud. Dr. Soós Istvánt, Nagyvárad polgármesterét könnyen végzetessé válható baleset érte Szováta-fürdőn. Séta közben egy kővön olyan szerencsétlenül esett el, hogy csontpedéssel a marosvásárhelyi szanatóriumba kellett szállítani. Állapota javul, de negy hélig az ágyát kell őriznie.

VÁRADI HIREK

SERTÉSTÖBBLET KIUTALÁSÁT KÉRIK A KÖZÉLMEZESI HIVATALTÓL A HUSIPARI MUNKÁSOK. Nagyvárad. Sajtó tud. A Nemzeti Munkaközponth husipari munkásai kérelemmel fordultak a város polgármesteréhez és a Közélmézési Hivatalhoz, melyben azt az ohajukat tolmácsolják, hogy az illetékesek engedélyezzék nagyobb mennyiségű sertésvágást, mert igen sok alkalmazott megélhetése annak a veszélynek van kitéve, hogy alkalmaztatási helyükről munka hiányában elbocsátják. A kérést azzal is indokolják, hogy a fogyasztókat a túlságos keves számú sertésvágás nem tudja kielégíteni s ugyanezen ok miatt a munkaadók nem tudják munkásikat foglalkoztatni.

JELENTKEZZENEK A KÜLFÖLDI MUNKÁT VÁLLALÓ MUNKÁSOK. Nagyvárad. Sajtó tud. Az állami munkaközvetítő hivatalban napok óta folyik azoknak a munkanélküli ipari munkásoknak az összeírása, akik a kormány felhívására külföldön ohajtanak munkát vállalni. Csütörtök estig mintegy négyszáz munkás jelentkezett már. A jelentkezések szombat este érnek véget. A kitöltött nyilvántartó lapokat azonnal Budapestre küldik, ahol megtörténik a jelentkezők beosztása. Ugyanígy döntenek a munkabérről is s erről a szerződés megkötésekor értesíteni fogják az érdekelt munkásokat. A szállítás 50—500-as csoportokban fog történni. Az elutazók — akik családjukat nem vihetik magukkal — kötelesek erős lábbeliről és jó ruházatról gondoskodni, iparigazolványuk rendben kell, hogy legyen s itthoni pontos címüket meg kell adniok nyilvántartás végett. Mint értesülünk, 5000 munkás elhelyezéséről van szó.

PECSEGES MIATT ISMÉT TÖBB SZEMÉLYT INTERNÁLTAK NAGYVÁRADON. Nagyvárad. Sajtó tud. A rendőrkapitányúság az erősen alharapózott fecsegés és rémhírterjesztés miatt ismét több nagyváradi lakost vont közigazgatási eljárás alá. Az alanti névsorban szereplők legnagyobb része zsidó, sajnos azonban, hogy már keresztények is keveredtek közéjük. A rendőrség a lehető legrelyesebben jár el velük szemben is, hogy a felelőtlen és romboló hatású híreszteléseknek elejét vegye. Nagy Lajosné sz. Ladányi Juliánna gyári munkásnő, Friedmann Sándorné, sz. Wohl Ilona gyári munkásnő, Veres Sándor bádógosmester és Schön Béla magántisztviselőt internálták. Schere Elemér fogászt és Nagy Lajos asztalossegédet rendőrbírósi felügyelet alá helyezték. Groszmann Sándor cipész ellen hírközlés vétése miatt indult eljárás.

FELSZERELIK NAGYVÁRAD VILLANYÓRÁIT. A MTI. Rt. keretében működő Óraüzem Nagyváradon is megkezdte óráinak és a szükséges vonalak felszerelését. Közérdekre való tekintettel kéri az Óraüzem a nagyváradi háztulajdonosokat, hogy az Óraüzem emberait munkájukban mindenben támogatni sziveskedjenek.

Nyáron javíttassa, rakassa át cserépkályháját, kandallóját. A fűtési időnyig jól kiszáradhat.

TESTA cserépkályha lerakat Szaniszló utca 68.

Sertéshizlalók!
Uradalmak! Gazdaságok!
Ipari sertéshizlalók
és sertéskereskedők
figyelmébe!

Közöljük, hogy úgy kóvár, mint sovány sertések értékesítésével foglalkozunk. Felkérjük, hogy hízott és sovány sertéseiket eladásra felkínálják a Nagyvárad Husiparosok Szövetsége sertésbeszerző osztályának Nagyvárad Város Közvágóhídi telepén. Távbeszélő: 19-31 Reggel 8-tól este 8-ig állandó iró-dai órák.

Megyétre keresünk jó állapotban levő National-cassát.

Befejeződött a világtörténelem legnagyobb anyagháborúja

Négyszázezer hadifogoly Minszknél és Bialystoknál. 7516 páncélcocsi, 6733 repülőgép, 4423 ágyú a zsákmány

(Vezéri főhadiszállás) A Német Távirati Iroda jelenti:

Ejféltűn soronkívüli jelentéssel közölték, hogy a Bialystok és Minszk közötti kettős csatában a világtörténelem legnagyobb anyagháborúja és körülményes művelete befejeződött. Ebben a csatában a német csapatok 323.898 foglyot ejtettek, köztük több tábornokot és hadosztályparancsnokot, 3887 páncélcocsi, 1809 ágyút, nagy mennyiségű fegyvert zsákmányoltunk, vagy megsemmisítettünk.

Ezzel a keleti arcvonalon a foglyok száma a 400.000-et jóval meghaladja. A zsákmány nagysága 7516 páncélcocsira és 4423 ágyúra emelkedett. A szovjet légifegyverem 6733 repülőgépet veszített. (MTI)

A hadműveletek feltartóztatlanul haladnak előre

(Vezéri főhadiszállás) A Német Távirati Iroda jelenti: A véderő főparancsnoksága közli:

Keltem a hadműveletek feltartóztatlanul haladnak előre. A finn erők támogatásával elfoglaltuk Salla városát. Az ott küzdő szovjet erőket megsemmisítettük. Észak-Afrikában Sollumtól keletre egy brit rombolót találhatunk. Légierőnk egy hajókaravánból, 5 kereskedelmi hajót súlyosított el 21.000 tonnával és súlyosan megrongált egy nagy kereskedelmi hajót. A csatorna partvidékén 19 brit vadászgépet lelőttünk. Az ellenség a nyugat-németországi támadásai során 6 gépet veszített. (MTI)

A Magyar Távirati iroda jelenti: A honvéd haditudósító század közlése. Hadirepülőterünkön olyan forgalom van, hogy sokszor légiforgalmi rendőre van szükség. Közel és távol felderítőgépek és német fegyvertársak gépei jönnek-mennek Most fontos szerepük van a felderítő gépeknek. Ők tapogatták ki az előnyomuló csapatok előtt az utat. A felvételeket gyorsan előhívják és kiértékelik és továbbítják. A kiértékeléshez olyan pontos műszerek állnak rendelkezésre, hogy a hídak szélességét, a vasutak nyomtávolságát centiméterre ki lehet számítani.

REPÜLŐGÉPEK ÉS PANCÉLOSOK ROHAMA A STALIN VONAL ELLEN

Berlinből jelenti a NTI: Egy német kötelék, amely 8-án a Stalin vonal ellen nyomult előre, 123 páncélcocsi semmisített meg. A finnek az arcvonal egyik szakaszán megsemmisítettek 40 páncélost és három szovjet úteget. (MTI)

Helsinki jelenti a NTI: Mint hivatalosan közlik a finn vadászok szerdára és a csütörtökre virradó éjjel 14 szovjet gépet és egy léggömböt lelőttek. (MTI)

SZEMTANU — A SZOVJET SZTANISZLAUI GYILKOSSÁGAIROL

Ungvárról jelentik: (MTI.) Ungvárra érkezett megbízható szemtanu elbeszélte, hogy hétfőn volt Staniszlauban mintegy 360 meggyilkolt embernek a temetése. Emberileg a legelképzhetetlenebb módon történtek a kivégzések és gyilkosságok. Így pl egy halomba tereltek mintegy 180 embert és petróleummal leöntve felgyújtották őket. Egy épületbe körülbelül 200 embert falaztak be, hogy levegő és élelem hiányában pusztuljanak el. A gyengébb szervezetűek közül sok meghalt mire odaértek a honvédség tagjai, hogy kibontsák őket.

Sok embert a betalazás az örületbe kergetett. Több embert kisebb-nagyobb csoportban lőttek agyon. Szemtanuk szerint a bolsevista parancsomban sehol sem voltak üzletek, hanem csupán raktárak, úgynevezett elosztó központok, amelyek előtt éj-

jel-nappal ezrével álltak az emberek. A szovjet csapatok által kifosztott területeken a magyar honvédség teljesítménye a legnagyobb csodálatot érdemli. A csapatok éjjel-nappal dolgoznak. Veszteségeink elenyészően csekélyek.

LÉGIRIADÓ VOLT BUKARESTBEN

Bukarestből jelenti a MTI: Csütörtökön este 21 óra 40 perctől 22 óra tíz

percig légiriadó volt Bukarestben, elengedő repülőgép azonban nem közelítette meg a várost.

OLASZ VISSZHANG A BIALYSTOKI GYŐZELEMRŐL

Rómából jelenti a Stefani: Az olasz lapok a keleti arcvonal eseményeivel foglalkozva, az első oldalon közlik a német főparancsnokság külön jelentését a bialystoki csata eredményéről, kiemelve a német hadsereg példátlan sikereit. (MTI)

AZ AACHENI ÓSI SZÉKESEGYHAZAT BOMBAZTÁK AZ ANGOLOK

Berlinből jelenti a NTI: Július 10-re virradó éjjel a brit bombavető repülőgép holdvilág mellett több bombával megrongálta az aacheni székesegyházat. Ezzel Európa egyik legértékesebb műemléke a brit légierő esztelen bombázásának célja lett. (MTI)

TÖMEGÉVEL JELENTKEZNEK AZ ÖNKÉNTESK A SZOVJET ELLEN

Hágából jelenti a NTI: A megszállt németalföldi területek birodalmi biztonsa felszólította a lakosságot, hogy önkéntes légi kötelékekben vegyen részt a bolsevizmus elleni harcban. (MTI)

Izland megszállását Amerika egyetlen gépesített hadosztálya hajtotta végre

Rómából jelenti a MTI: A Giornale d'Italia newyorki külföldi tudósítójának jelentése szerint Izland megszállását az első és egyelőre egyetlen amerikai gépesített hadosztály, valamint tengerészeti gyalogság hajtotta végre. A szigeten lévő megszálló csapatok száma az ott maradt angol csapatokkal együtt körülbelül 50.000 fő. A csapatok egy amerikai tiszt parancsnoksága alatt állanak. (MTI)

A WASHINGTONI SZOVJETNAGYKÖVET ROOSEVELTNÉL

Washingtonból jelenti a NTI: Az Associated Press jelentése szerint Uman-szky szovjet nagykövet elsősorban foly-

tattat megbeszéléseket az elnökkel. A megbeszélésen jelen volt Sumner Welles is. A megbeszélésen valószínűen a Szovjetnek nyújtandó segítségről volt szó. (MTI)

Ankarából jelenti a NTI: Moszkvai értesülés szerint az angol nagykövet tegnap megbeszélést folytatott Stalinnal, majd Molotov társaságában ismét felkereste Stalint. (MTI)

Berlinből jelenti a MTI: A Wilhelmstrassen nevétségnek mondták azokat a híreket, amelyek szerint Izland megszállásával kapcsolatban jegyzéket intéztek Franciaországhoz, Spanyolországhoz és Portugáliához és ezekben világos állásfoglalást kértek.

Roosevelt nem kap mindenben szabadkezet

Washingtonból jelenti a NTI: A képviselőház csütörtökön elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely szerint Roosevelt elnöknek nem adnak teljes hatalmat arra, hogy átvegyen olyan hadfelszerelési üzemeket, ahol az üzemvezetők nem egyeznek bele abba, hogy az illetékes szövetségi hatóságok elfojtsák a sztrájk fenyegetést. A képviselőház elvetette azt a pótvajlaslatot, amely szerint Rooseveltnek jogot kell adni arra, hogy a sztrájkoló hadfelszerelési üzemekben egyszerűen elrendelje a munka megkezdését és külön védelmet

biztosítson a munkát folytatni óhajtó munkások számára. (MTI)

Washingtonból jelenti a NTI: A helyettes külügyminiszter csütörtökön a sajtó képviselői előtt cáfolta azt a hírt, hogy Amerika katonai vagy tengerészeti támaszpontot igyekszik szerezni Portugáliában és birtokain vagy Szibériában. Sumner Welles kijelentette, hogy soha sem tárgyaltak a Szovjettel a szovjet területén lévő bármilyen támaszpontról. Épigy tévesek azok a jelentések is, amelyek szerint Amerika támaszpontot akar szerezni Portugáliában vagy birtokain. (MTI)

Pompás géppel pompás képek!

Nemcsak szép a Voigtlander-BESSA, hanem olyan jó is, hogy azzal gyorsan és biztosan készíthetnek a legszebb felvételeket és nemcsak a nagy 6x9-es méretben, hanem a 4 1/2 x 6 cm-es kisképméretben is.

Kérjen ismerőst fotókereskedőjétől vagy a vezérlőközpontjától: SOLC TESTVÉREK Budapest, IV., Kecskeméti-utca 8-11.

Vegyen részt az ezévi 1500.- pengős Voigtlander-BESSAPAN pályázaton.

8 darab 6 x 9 cm vagy 16 darab 4 1/2 x 6 cm felvételeire.

Árak: P 53-180 P-ig

Vichyből jelenti a MTI: A szovjet ellen harcoló önkéntesek légiójának szervezési munkálatai serényes folynak. Az önkéntesek valósággal özönlenek az irodákba.

ÉLES TÜNTETÉS NEWYORKBAN A HÁBORU ELLEN

Newyorkból jelenti a NTI: Amerika elszigetelődés és békepárti szervezeteinek sok tagja tüntetett a Newyork Post épülete előtt, mert a lap vezércikkében követelte, hogy az Egyesült Államok üzenjenek hadat Németországnak. A tüntetők táblákat vittek maguk előtt ezzel a felirattal: A Newyork Post háborút óhajt, a nép nemet mond. (MTI)

HALIFAX VISSZAVONUL?

Stockholmból jelentik: (NTI.) Az Aftenbladet londoni levelezője megerősíti azt a londonban, a legutóbbi napokban gyakran hallható híresztelést, hogy Halifax lord washingtoni brit nagykövet, aki rövidesen a brit fővárosba érkezik, valószínűleg nem tér vissza az Egyesült Államokba mint nagykövet. A svéd tudósító szerint bizonytalan, hogy ki lesz az utóda. Tény, hogy Churchill lord Lothian után Lloyd Georgenak ajánlotta fel a nagykövetségi tisztséget, aki öregségére hivatkozva nem fogadta el. Lloyd Georgenak még most is jó összeköttetései vannak Churchilllel és Majszky nagykövettel. (MTI.)

ANGLIA ÉLELMEZÉSI HELYZETE

Mit ír az angolszász sajtó?

A több élelmiszer utáni kiáltás, — írja egyik vezércikkében a „Financial News” — lassacskán éppen olyan hangos lesz, mint azok a hangok, amelyek több hadianyag után kiáltanak. Egészen nyilvánvaló, hogy Anglia, ha nincsen elég élelmiszere, legálább is a legfontosabbakból, az állandó német offenzívával szemben hosszú ideig nem fog helyt állni tudni.

A legfontosabb élelmiszerek közé tartoznak kétségtelenül a gabonafélék és a burgonya. Miután Anglia gabonaszükségletét (burgonya és rozs) csupán 30%-ban tudja termeléséből fedezni és a katasztrófális hájtérhiány következtében a sokkal fontosabb hadianyagszállítások előnyben részesülnek, a lényeges élelmiszer-szállítások teljesen kiesnek és miután végül a raktárak készletei — nem kis mértékben a tömeges német légitámadások következtében — legnagyobb részben teljesen kimerültek, szó sem lehet ma Angliában arról, hogy az élelmiszernek, a mindennapi kenyérnek égetően sürgős kérdését rendezzék és alapjában biztosítsák.

De nem jobb

a helyzet a burgonyaellátás terén sem. Burgonyában ugyan nagyobb a hazai termés, mint gabonában, azonban az utóbbi hetek folyamán az angol újságokban közötti piaci jelentésekből éppen elég világosan kitudnik, hogy szervezési baklövések és hibás elraktározás folytán a burgonya nem csak hogy kevés, de ami még van, az is nagyrészt romlott állapotban kerül piacra. Mindezekhez járul még a zöldségfélék, hús, hal és tojás nagy hiánya. Az utóbbiakat már majdnem kizárólag dugva és a lánckereskedelemben kapni természetesen csak igen magas áron, úgyhogy a fogyasztók nagy tömegei részére így is, úgy is elérhetetlenek.

Ezzel a helyzettel kapcsolatban mondott lesújtó kritikát a közelmúltban a „The New Statesman and Nation” című hetilapban napvilágot látott cikk, mely az angol élelmiszeri helyzet kérdését tárgyalja. A cikkben többek között ez áll:

„Kertelés nélkül ki kell jelenteni, hogy Anglia jelenlegi élelmiszeri helyzete semmivel sem jobb Németország 1916. évi élelmiszeri helyzeténél. Bolondok lennének Angliában, ha ezt nem ismernék el és nem látnák be, hogy az élelmiszeri tekintetben az ország helyzete a jövőt illetően nagyon is sivár. A legnagyobb baj az, hogy Hitler a Csatorna kikötőt megszállta és így Anglia tengeri össze-

köttetéseit veszélyezteti, végül pedig, hogy az ország nagy élelmiszerraktárait állandóan bombázza. Ez sokkal rosszabb mindannál, amit Angliának a világháborúban el kellett szenvednie. Az éhséget ugyanis nem lehet szép szavakkal csillapítani.

Tiszta,

áttekintő és előrelátó politika az egyetlen segítség mód a bajok leküzdésére. Az angol élelmiszeri politika eddig mindenesetre minden lehetőséget elmulasztott arra nézve, hogy előrelátással és az ellátás biztosítására irányuló rendszeres munka kezdetét vegye. A helyzetnek saját erejéből való megjavítására az adott tényállás mellett semmi remény sincs.

A mezőgazdasági munkások és gazdasági gépek hiánya, hogy nincs

egy megbízható módon dolgozó mezőgazdasági termelési szervezet, a német ellenblokk kihatásai és végül a raktáraknak német részről szüntelenül való bombázása ezt teljesen lebecsülné teszik. A rosszul lemasoított német racionizációs rendszabályok, a német mintára most berendezett tojásgyűjtőhelyek semmi reményre sem jogosítanak az irányban, hogy az angol közellátásban döntő változás állhatna be. A kormánynak ilyenformán utolsó erkölcsi támaszként csupán az USA-ból és Kanadából kapható élelmiszer-szállítványokban való reménye marad meg. Woolton lord javaslata értelmében az USA-nak és Kanadának egyaránt csökkentiük kell saját vaj-, sajt-, tejszín-, hús- és konzervfogyasztásukat Anglia javára.

Feltéve, hogy ez a javaslat az Egyesült Államokban és Kanadában

megértésre talál, még abban az esetben is fennmaradna a legnagyobb és leginkább leküzdhetetlen akadály, a szállítás kérdése, amely napról napra, minden újabb hajó elsüllyesztésével tovább bonyolódik.

Miközben

a „Financial News” Anglia kútartását teszi kérdésessé, a szigeten is felocsudnak az dlomból, mely szerint Németországot éhséggel térdre kényszeríthetik. A „New Statesman and Nation” ezzel kapcsolatban a következőket mondja:

„Egyenesen bűn lenne azt hinni, hogy a ma Németország éhségblokkáddal megtörhető. Hitler nemcsak előrelátó katonai politikát folytat, hanem éppen olyan gondos előrelátással szervezte meg Németország élelmiszeri problémáját is. Németország ma a legfontosabb élelmiszerekből, mint pl. kenyérből, tejből, fűzelékből és burgonyából olyan mennyiségekkel rendelkezik, hogy még Európa többi országai részére is maradnak felesleges kalóriák.”

(Dr. Sz. L.)

Mennyi adót fizettünk januártól júniusig?

3489 pengővel emelkedett az adóbevétel

Nagyvárad. Saját tud. A város Közigazgatási Bizottsága csütörtökön délután 5 órakor tartotta rendes havi ülését. A fávollévó főispán helyett dr. Gyapay László helyettes polgármester elnökle mellett. A polgármester június havi jelentését dr. Dobay Béla aljegyző ismertette.

Az egyenesadóknál befejezést nyert a házadó és megkezdődött a földadó kivetése, ezt augusztus 15-ig kell elvégezni. A kereseti adónál 3489 pengővel több volt a bevétel, mint az előző hónapban, az összes befizetés 15.043 pengő volt.

Az erdélyi adóba 70.919 pengő kamatra 4364 pengő, illetékre 1449 pengő, rokkant adóra 1522 pengő, különadóra 15.589 pengő folyt be.

A fogyasztási adóhivatalnál január 1-től június 30-ig befizettek 43.626 pengőt, szeszfogyasztási adópótlékba 19.785 pengőt, sörfogyasztási adópótlékba 8940 pengőt, húsfogyasztási adóba 88.119 pengőt, szikvíz és ásványvíz adója címén 6697 pengőt, italmérségi illetékre 25.413 pengőt, vígalmi adóra 45.558 pengőt, értékvámra 53.396 pengőt, helypénzre 121.999 pengőt hirdetésdíjra 2490 pengőt, vágóhídi díjra 40.582 pengőt, mészárosok kártalanítási illetéke címén 15.650 pengőt és időntuli vágatás díja címén 3176 pengőt.

A befizetett adók közül a helypénz a legmagasabb. A költségvetés előirányzata szerint ez a rovat 220 ezer pengős fedezettel számolt, — 27 ezer 200 pengős kiadással szemben. — Az első félévi mérleg eredménye azt mutatja, hogy a számítás helyes volt.

Kulturális ügyek.

A polgármesterei jelentés a továbbiakban beszámolt a Zeneiskola megnyitásáról, a városi könyvtár működéséről. A kölcsönzömből a múlt hónapban 382 könyvet vettek ki. Az erzsébetligeti sportpályán elkészült a futópálya 2000 pengős költséggel. A Szigligeti Színház az év első felében 110 prózai és 192 operett előadást tartott. Az iskolaügy terén 22 tan-

teremre van szükség, erről részben átépítéssel, részben pedig bérlet útján gondoskodik a város. A Magyar Norma bevétele jelentéktelen emelkedést mutat: 6119 pengőt fizettek be

Jelentés a közszükségleti cikkekről.

Nagyvárad cukorszükséglete 10—11 vagon. Múlt hónapban igényelték 2347 darab jegyet, 851-el kevesebbet, mint az előzőben.

A havi 27.000 liter petroleumból kicsoztásra került 18.920 liter. A Bőripari Bizottság Nagyváradra 1830 pár

cipő kiutalást engedélyezett. Igénylés volt 3314, jóváhagytak 1473 kérést. kiválasztottak 945 jegyet. A cipőjegyek díjaként 1203 pengő folyt be. Legsúlyosabb volt a helyzet az elmúlt hónapban a lisztellátás terén. A közellátási minisztérium Nagyvárad lisztükségletét 114 és fél vagonban állapította meg. Ehelyett leérkezett 52 és fél vagon.

A zsirellátás biztosítására 717 sertés vágására kapott engedélyt a város. A tejhány változatlanul 9—10 ezer liter között mozog. Vásárlási könyvet igényelték 42 ezer darabot, eddig kiadtak 41 880 darabot.

A cséplést ellenőrző tanítók

Dr. Heinrich Béla városi tisztii főorvos ismertette ezután jelentését a város közegészségügyi helyzetéről. A közegészségügyi helyzet májushoz viszonyítva javult. A születések száma 246, a halálesetek száma 118 volt. A Zöldkeresztes cukorakcióban 970 gyerek, a tejakcióban pedig 872 gyerek vett részt. Hat ovodában mint napközi otthonban 970 gyerek állt egésznapos felügyelet alatt. Tanácsadóra 182 csecsemőt mutattak be. Az orvosi vizsgálatok száma emelkedett. Végül jelentette a főorvos, hogy Nagyvárad város területén 72 gyógyszerész kapott további működési engedélyt, 18-tól pedig megvonták. A pénzügyigazgatóság jelentése az adózási viszonyokat ismertette, dr. Józsa András árvaszéki elnök az ügyforgalomról, dr. Paksy István királyi ügyész a fogház helyzetéről számolt be. Dr. Martza Dénes tanfelügyelő jelentésében megemlítette, hogy Nagyváradon már kijelölték azokat a tanítókat, akiknek a miniszteri rendelet értelmében díjazás mellett rendelkezésre kell állniuk a cséplés ellenőrzésénél szükség esetén. — Az Államépítészeti Hivatal jelentése szerint a hegyközpályai út építéset tervbe vették és az előkészületek tolyamatban vannak.

A gazdasági felügyelő jelentése

szert az elmúlt hónap erősen csapadékos volt. Majd kedvező idő következett, a termés azonban nem tudott beérni. Július elején megkezdődött az őszi árpa aratása. Az egyéb gabonaművek aratására csak a jövő héten kerülhet sor. A zab és tengeri elmaradt a fejlődésben.

A Közigazgatási Bizottság az összes jelentéseket tudomásul vette, az ülés után a gazdasági albizottság ülésezett.

A Duce az albán kormányra ruházta a polgári hatalmat

Tiránából jelenti a Stefani: Egész Albániában élénk lelkesedést keltett a Duce-nak az az elhatározása, hogy az albán kormányra ruházta a polgári hatalmat Kossovo, Dibrano és Struga vidékén. A tiranai lakosság tüntető felvonulást rendezett az albán nép örömmünnepeinek kifejezéséül. Az albán fővárost fellobogózták és a helytartó székhelye elé vonultak, ahol meleg szavakban mondott a szónok köszönetet az említett területeknek Albániahoz történt visszacsatolásáért. (MTI)

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerepezés
Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata
Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

A NÉMET-FRANCIA GAZDASÁGI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Uj korszakot nyit Európában a két nép egymásra-találása

Berlin, július hó.

(MN.) Az a körülmény, hogy Németország és Franciaország között a francia vereség után oly hamar lehetővé vált az együttműködés, nemcsak a győztes Németország konstruktív építő politikájára jellemző, hanem egyben annak is bizonyítéka, hogy a kontinens már megérett az együttműködésre.

Németország és a szomszédos Franciaország együttműködésének gazdasági és technikai feltételei már régtől fogva adva voltak, az a politika azonban, mely nem ismert kontinen-

tális felelősségérzetet és a szomszédok között fennálló ellenséges viszonyt mintegy megdönthetetlen alapul vettek, Európa természetadta sorsának tekintette megakadályozta érvényrejutásukat. Egyes neves német gazdasági szakemberek az egészséges dinamika ösztönétől vezetve már régen szót emeltek a német-francia gazdasági együttműködés mellett. Közéjük tartozik pl. Carl Bosch, a tekintélyes kémikus és az I. G. Farben vezetője, aki a két nemzet gazdasági együttműködésében a kémiai ipar területén túlmenőleg is nagy lehetőségeket látott.

Együttműködés mezőgazdaságban és iparban

A német-francia gazdasági együttműködés időközben már számos területen határozott alakot öltött és most dől el, hogy megállja-e az első próbát. Az együttműködésnek egyik eleme Franciaország energikus részvétele Európa mezőgazdasági termelésének fokozásában. Erre mind nemzet, mind európai érdekből annál is inkább szükség van, mivel Nagy-Britannia a maga részéről mindent megtesz, hogy két korábbi ellenség gazdasági együttműködését akadályozza és Franciaországot az éhségblokáddal legkíméletlenebb formájával fenyegeti.

Az ipari együttműködés a Franciaországnak juttatott megrendelések jegyében indult meg, de előreláthatólag a közeljövőben is ez lesz még az együttműködés döntő eleme. A párizsi technikai kiállításon Németország olyan ipari termékeket mutatott be, melyeknek előállítását hajlandó a francia iparnak átengedni. Áprilisi folyamán 1700 francia vállalkozó látogatta meg a kiállítást és a kiállított anyagból több mint 12.000 ipari termék keltett érdeklődést. Juniában a kiállítás francia része is elkészült. A francia ipar főleg elektrotechnikai és gépipari termékekkel, továbbá műrostipari gyártmányokkal akarja a német vállalkozók érdeklődését megnyerni.

Közvetlen kapcsolat német és francia vállalatok között

A német vas- és ércfeldolgozó ipar, továbbá a kerámia és üvegyipar képviselőivel a francia Comité d'Organisation megfelelő gazdasági osztályainak képviselőivel való találkozásán a német és francia vállalatok között hasonlóképpen sikerült közvetlen kapcsolatot teremteni és máris számos megbízás kiadására került sor. A jövő lehetőségeit egyelőre figyelmen kívül hagyva az együttműködés előnye Franciaország részéről elsősorban a dezorganizált gazdasági éle kerékvágásába lendítésében és a munkanélküliség enyhítésében mutatkozik. Az ipar a termelés folytonosságát továbbra is fenn tudja tartani és az átállítási módzataiban értékes tapasztalatokat szerez.

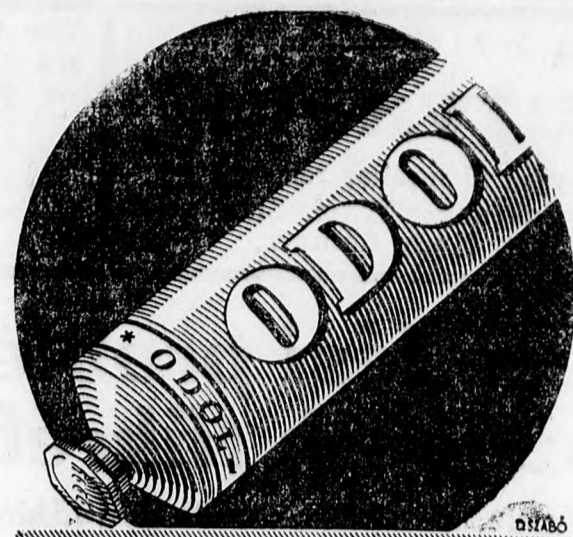
Nagy jelentősége van a két ország kartelljai és piacutató-szervezetei között létrejött közeledésnek is. Ez egyben az európai piacok rendezéséhez is hasznos kezdeményezésként járulhat hozzá. A francia és német autómobilipar együttműködése péld-

dául, mely már meg is valósult, mondjuk Olaszország belekapcsolódásával európai autómobilkartellé fejlődhet.

Az együttműködés sok esetben a kölcsönös részesedésválalásban jut kifejezésre. A fejlődési folyamat már ezen a téren is megindult. Ezen a módon Németország olyan technikai tapasztalatokat bocsáthat Franciaország rendelkezésére, melyeket a francia ipar eddig még nem ismert. Egy ismert német cellulózegyár például Bordeaux környékén a francia érdekeltségek közreműködésével új cellulózegyárat épít, mely a nemes nyofacellulózé-eljárás alapján cigarettapapírt fog előállítani. A gyár alapítást három szempont indokolja: Franciaország rongyból nem tud kellő mennyiséget gyártani. Bordeauxtól délre nagy kiterjedésű erdőségek vannak, melyek a cellulózegyártás szempontjából eddig még kihasználatlanok voltak, végül pedig a Waldhofgyárnak a cellulózezből készült cigarettapapír előállításában bőséges tapasztalatai vannak. Ennek megfelelően a technikai irányítást a német gyár veszi át, míg a tőkerészesedés francia és német érdekeltségek között oszlik meg.

Különösen sok lehetőséggel bízik a kémiai ipar terén való együttműködés, mely mindkét oldalon egyaránt nagy előnyökkel jár. Krauch professzor, az I. G. Farben művek jelenlegi vezetője nemrégiben részletes tervet ismertetett az európai kémiai ipar megszervezésére. Ebben a tervben Franciaország bauxitjának, fejlődésképes anorgánikus kémiai iparának és eddig kihasználatlan energiaforrásainak kiemelkedő szerep jut.

Dr. I. Windschuh

Az ODOL FOGPÉP
egészségének őre,
erősen frissítő hatása,
fogait tisztítja.

ODOL

Egész tubus ára: P 1.15, fél tubus ára: P 0.74

GAZDASÁGI ÉLET

Rendelet a bércséplési rész megállapításáról

Az Árelenőrzési Kormánybiztos a bércséplési rész megállapítása tárgyában a következőket rendelte el:

A legmagasabb cséplési rész

1. §. A gabonaművek bércséplésének elvégzéséről az elcséplés mennyiség után felszámítható legmagasabb cséplési részt az alábbiak szerint állapítottam meg:

I. Magánjaro gépek:

1. Ha az üzemanyagot a cséplető gazda adja (tüzelőanyag, vízfordás stb.) 100 mázsa után 5.5 mázsa.

2. Ha az üzemanyagról a cséplőgéptulajdonos (bércséplő) gondoskodik 100 mázsa után 6.5 mázsa.

II. Nem magánjaro (huzatós) gépek:

1. Ha az üzemanyagot (tüzelőanyag, vízfordás stb.) a cséplető adja és a vontatásról is gondoskodik 5.

2. a) Ha az üzemanyagot a cséplőgéptulajdonos adja, de a vontatásról a cséplető gondoskodik 6.

b) Ha az a) pont alatt tárgyalt esetben a vontatásról is a géptulajdonos gondoskodik 6.25.

Egyes esetekben a felszámítható

pótdíjak.

2. §. 1. Abban az esetben, ha a géptulajdonos a bércséplést nem szerződötetett munkásokkal, (munkáscsapat) végzi és szalma felvonót (elevektor) is alkalmaz, a bércséplés egyébkénti körülményeinek megfelelően az előző §-ban meghatározott legmagasabb cséplési részen felül további 0.5 százalékot számíthat.

2. Azokon a vidékeken, ahol a gazdálkodás tanya rendszerben folyik és így a cséplőgépek vontatása (nehéz hómoki talaj, nagy távolságok) csak jelentékenyen nagyobb üzemanyag felhasználással, illetve költséggel történhetik, az előbbiek szerint jogosan felszámítható legmagasabb bércséplési részhez további 0.5 százalék számítható fel. A géptulajdonos, illetve bércséplő azonban ennek a többletnek felszámítására csak akkor jogosult, ha ilyen irányban előterjesztett indokolt kérelmére a 4110-1939. M. E. számú rendelet 1. §. 2. bekezdésében meghatározott közigazgatási szervtől (vármegyei és városi törvényhatóságok terü-

letén a törvényhatóság első tisztviselője, vármegyékben azonkívül — az alispán irányítása mellett — a főszolgabírók és a megyei városok polgármesterei) erre írásban engedélyt kapott.

3. Olyan esetekben, amikor cséplető a bércséplésre szánt gabonaműveket a helyi szokásnak megfelelően nem kötetli kévébe, illetve csak a cséplés alkalmával vontatja a cséplőgéppel (u. n. „vontatókból” való cséplés) az 1. §-ban, illetve a jelen §. előző bekezdéseiben meghatározott cséplési résznél 0.5 százalékkal magasabb rész számítható.

3. §. A Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrészek területén Csik, Háromszék, Udvarhely, Marostorda, Kolozs, Szolnok-Doboka és Máramaros vármegyékben a felszámítható legmagasabb bércséplési rész legfeljebb 3 százalékkal haladhatja meg az 1. és 2. §-ban meghatározott cséplési részt.

4. §. 1. Az 1. 2. illetve 3. §-ban megállapított cséplési rész a bércséplő teljes részesedését jelenti, tehát az 5. §-ban tárgyalt esetektől eltekintve, semmilyen címen további felszámításnak helye nincs.

2. A cséplőgépek kiszolgáltatására alkalmazott u. n. etetők járandósága, továbbá a gép műszaki felügyeletére esetleg szerződötetett gépkezelő fizetése a fentebb meghatározott cséplési díjakban már benne foglaltatik.

3. A cséplőgépek kezelő személyzetének élelmezése tekintetében az eddig szokásban volt gyakorlatot a jelen rendelet nem érinti.

5. §. A bércséplést végző gépekhez szerződötetett munkások (munkáscsapat) részére a hatóságok előtt megkötött munkavállalási szerződésben megállapított járandóságot a bércséplő az előbbiek szerint megállapított cséplési részen kívül külön felszámíthatja.

6. §. A 15.000—1940. Á. K. számú rendelet hatályát veszti.

7. §. A jelen rendelet a hirdetés napján lép hatályba.

**Hirdessen
a Magyar Lapokban**

Beivárosi mozgóban
Olajváros
 Az amerikai filmgyártás remeke!
 Clark Gable, Spencer Traci, Claudette Colpert, Hedy Lamarr.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
 MA MA
I. FENEVADAK SZIGETE
 (Kamor az elsüllyedt város.)
II. Fehér sas
 (indianvér.)
 Főszerepben: Buck Jones

Apolló filmszínházban
Kabos Gyula és Perczel Zita
 nagysikerű vigjátéka
Budai cukrászda
 Legújabb világhíradó, Lemberg, Grodno elfoglalása és más szenzációs események.

Népesedési problémák a számok tükrében

Haldokló városok a Nagyalföldön

A Magyar Statisztikai Szemle legutóbbi számában közölt adatokból általános érdeklődésre tarthat számot megyei városaink fejlődése, az új népszámlálás alkalmával fennálló lélekszáma és a lakosságnak az utóbbi 30 év alatt való növekedése, illetőleg csökkenése.
 Az alábbi táblázat a lélekszám nagysága szerint tünteti fel megyei városainkat közölve az új népszámlálási eredményt egyben pedig az 1910. évi népszámlálás óta eltelt idő alatt beállott szaporodást, illetőleg csökkenést százalékban kifejezve.

Mit mondanak a számok?

1. Budapest székesf.	1.162.822	(32.1)
2. Szeged	136.375	(15.3)
3. Debrecen	125.969	(35.8)
4. Kolozsvár	110.418	(81.6)
5. Nagyvárad	92.798	(44.6)
6. Kecskemét	87.318	(27.6)
7. Miskolc	77.290	(50.2)
8. Pestszenterzsébet	76.894	(148.3)
9. Újpest	76.072	(36.0)
10. Pécs	72.307	(45.1)
11. Kassa	66.961	(51.5)
12. Kispest	65.139	(115.0)
13. Hódmezővásárhely	61.729	(-1.2)
14. Nyiregyháza	59.105	(54.7)
15. Győr	57.109	(28.9)
16. Békéscsaba	52.405	(27.9)
17. Szatmárnémeti	51.987	(49.0)
18. Rákospalota	49.035	(100.7)
19. Székesfehérvár	48.264	(31.8)
20. Marosvásárhely	44.893	(75.9)
21. Szombathely	42.879	(32.3)
22. Sopron	42.205	(24.4)
23. Pestszentlőrinc	42.066	(437.7)
24. Szolnok	42.008	(45.7)
25. Kiskunfélegyháza	38.958	(11.6)
26. Cegléd	38.837	(14.4)
27. Mako	35.711	(2.3)
28. Ungvár	35.115	(92.4)
29. Kiskunhalas	33.763	(38.5)
30. Szentes	33.658	(6.5)
31. Kaposvár	30.022	(36.9)
32. Eger	32.302	(15.2)
33. Baja	32.275	(30.3)
34. Munkács	31.591	(82.9)
35. Jászberény	31.067	(4.7)
36. Komárom	30.811	(37.9)
37. Nagykanizsa	30.767	(16.0)
38. Hajduböszörmény	30.401	(8.0)
39. Nagykőrös	29.823	(4.4)
40. Mezőtúr	28.181	(9.1)
41. Máramarossziget	25.888	(21.1)
42. Csongrád	25.638	(1.3)
43. Karcag	25.327	(10.1)
44. Gyula	25.174	(3.7)
45. Budafok	24.174	(120.7)
46. Gyöngyös	24.068	(23.7)
47. Pápa	23.713	(17.7)
48. Érsekújvár	29.259	(43.3)
49. Vác	22.277	(17.5)
50. Esztergom	22.170	(24.0)
51. Veszprém	21.555	(45.7)
52. Nagybánya	21.404	(66.2)
53. Salgótarján	20.314	(47.4)
54. Beregszász	19.377	(49.8)
55. Hajdúnánás	18.762	(11.8)

56. Sátoraljaujhely	18.404	(-7.7)
57. Mohács	18.392	(7.6)
58. Hajduszoboszló	17.490	(8.7)
59. Mosonmagyarújvár	17.097	(48.3)
60. Dés	16.353	(42.8)
61. Beszterce	16.282	(23.0)
62. Nagykároly	16.863	(-1.3)
63. Nagyszalonta	15.255	(-2.2)
64. Losonc	15.001	(15.9)
65. Szekszárd	14.684	(-1.8)
66. Kisujzállás	14.406	(-1.8)
67. Sepsiszentgyörgy	14.376	(65.9)

Erős szaporodás a pestvidéki városokban

Ebből a táblázatból már az első pillantásra szembetűnik a főváros környékén fekvő megyei városoknak népességben való hatalmas fejlődése. Az elmúlt harminc esztendő alatt Rákospalota lakossága 100.7, Kispeszté 115.6 Budafoké 120.7 és Pestszenterzsébeté 148.3 százalékkal nőtt meg, de valamennyi elől elviszi a Pálmát Pestszentlőrinc, az 1910-ben még csak 7.824 lakosu, ma pedig már 42.066 lélekszámú város, amelynek népessége az idő alatt 437.7 százalékkal szaporodott!

Szomorú adatok nyolc városban

A legszomorubb azonban hét városunk népszámlálási eredménye. A törvényhatósági jogú Hódmezővásárhely mellett, mely 1.2 százalékos népességcsökkenéssel számolhat, hét megyei városunkban is csökkent 1910-hez képest a lakosság száma.
 Rímászfombat 0.2, Nagykároly 1.3, Bánffyújvár 1.5, Szekszárd 1.8, Felsőbánya 2.7 százalékát veszítette el

Feltűnő jelenség alföldi városaink csekélymértvű lélekszámszaporodása. Zilah. Kézdivásárhely és Rozsnyó mellett a táblázat valamennyi alacsony százalékszámú alföldi város mögött áll. Így Mezőtúr 9.1, Hajduszoboszló 8.7, Hajduböszörmény 8.0, Mohács 7.6, Kisujzállás 6.8, Szentes 6.5, Turkeve és Kalocsa 5.3, Jászberény 4.7, Nagykőrös 4.4, Gyula 3.7, Makó 2.3, Csongrád 1.3 százalék lakosságtöbbletet mutat fel 1910-hez képest.

Mit mutatnak a számok?

Végül, ha az 1930-as népszámlálás adatait vesszük alapul, e 11 esztendő alatt a népesedés terén a legnagyobb százalékos arányt a következő városok mutatják: Nagybánya 54.0, Csikszereda 44.0, Székelyudvarhely 89.9, Pestszentlőrinc 37.4, Szentendre 38.8, Sepsiszentgyörgy 32.9, Kézdivásárhely 29.4, Esztergom 27.8, Budafok 22.8, Szilágysomlyó 21.8, Veszprém 21.2, Munkács 21.0 és Kőszeg 20.9

százalékkal. Viszont e 11 esztendő alatt egész csomó város lakossága számbelileg megcsökkent és pedig: Makó, Nagykanizsa és Gyula egytornán 0.3, Kisujzállás 0.5, Nagykároly 1.1, Csongrád 1.6, Szarvas és Kiskőrös 2.1, Losonc 3.0, Sátoraljaujhely 3.7, Szamosújvár 4.1, Kassa 4.5, Bánffyújvár 5.2 és Rímászfombat 14.3 százalékkal.

Felhívás:

Mindazon személyek, akik Nagyvárad és Bihar vármegyének az anyaországhoz csatolt területén textil hulladék szedésével és gyűjtésével akarnak foglalkozni, legrövidebb kedden déli 12 óráig jelentkezzenek. Hivatalos óra 11-12 óra között.
Szántay Gyula
 textil hulladék Bihar vármegyei körzet bizományosánál
 Nagyvárad, Hlatky Endre u. 1.

Az ideai termés számbavétele

Budapestről jelenti a MTI: Az ideai termés számbavétele a községi előjáróságokat nagy feladat elé állítja. A községi előjáróságokhoz a cséplési eredménylapok kerülnek, amelyeknek adatait mindennap felül kell vizsgálni abból a szempontból, hogy helyesen töltötték-e ki? A községi előjáróságokra kerülnek az eredménylapok, amelyeknek alapján az előjáróságok kiállítják a szegődményes részalkalmazottak és cséplési munkások számára a gabonaalapot, amely magában foglalja a vámorlési tmasitványt is. A munkákhoz igénybeszik a tanítókat is. Több mint kétezer tanító vesz részt ebben a munkában.

MIKOR KELL VÉGEZNI AZ ARATÁST

Budapestről jelenti a MOT: A gazdák általában azt a hibát követik el, hogy gabonájukat egész érett állapotban aratják, már pedig ilyenkor a megérett szemek egyrésze elhull. — Ezért az aratást nem akkor kell végezni, amikor a gabona egészen megérett, hanem az ugynevezett viaszosérés állapotában, amikor a gabonaszem még nem kemény. (MTI)

Hess Gusztáv Bihar megye új vadászati felügyelője

Nagyvárad. Saját tud. A m. kir. földművelésügyi miniszter báró Gerliczy István nagyváradi lakost Bihar vármegyének a román megszállás alól felszabadult területére szóló vármegyei vadászati felügyelői tisztség ellátása alól saját kérelmére felmentette és egyidejűleg ugyane tisztség ellátásával Hess Gusztáv római katolikus püspökségi főerdőmérnököt megbízta.

Hess Gusztáv kinevezése általános örömet váltott ki Nagyvárad és Bihar megye közönségében. Hess Gusztávban a vadászati kérdések minden ágában jártas, köztisztelő és közmegebecsülésnek örvendő szakembert ért a magas kitüntetés.

Kommunisták áldozatának holttestére bukkantak Zágráb közelében

Zágrábról jelenti a NTL: A horvát belügyminisztérium hivatalos közleményben és falragaszok útján is közölte, hogy a Zágrábhoz közel lévő egyik erdőben megtalálták egy zágrábi rendőrlásztviselő állati kegyetlenséggel megcsontított holttestét. A vizsgálat megállapította, hogy a gyilkosság kommunista bujtatók műve volt. A büntető értelmi szerződés, tíz ismert kommunista vezetőt, kiknek nagyrésze szellemi foglalkozást űző zsidó, röglöntető bíróság elé állították és halálra ítélték. Az ítéletet már végre is hajtották. (MTI)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD.
SZILAGYI DEZSO-UTCA 5 SZAM.

ELOFIZETESI ARAK: Egész évre 30, félévre 15, egy óra 2,50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 72.301.
Kéziratokat nem őrizzük meg és nem adunk vissza

MIKOR KELL SÖTÉTITENÜNK?

A MTI jelenti: A lakóházak, magánvilágítás és a járművek elsötétítését július 11-én, pénteken 20 óra 40 perckor kell végrehajtani.

DR. HLATKY ENDRE FŐISPÁN BUDAPESTEN. Nagyvárad. Saját tud. Dr. Hlatky Endre városi főispán közellátási értekezletre Budapestre utazott.

Minisztertanácsban rendezik az árakat Romániában. Bukarestből jelenti a MTI: A kormány tagjai csütörtökön minisztertanácsot tartottak, amelyen a buzaárakkal, az árak megállapításával és az összes tisztviselők fizetésének rendezésével foglalkoztak.

AZ ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG SZABÁLYOZÁSÁNAK ELŐKÉSZÍTÉSE. Budapestről jelenti a MTI: A törvényhatósági összeférhetetlenség szabályozásának előkészítésére kiküldött 27 tagú bizottság délután 6 óráig folytatta az országgyűlés tagjainak összeférhetetlenségéről szóló törvénytervezet tárgyalását. A vita során Petró Kálmán, Ferenczy Tibor, Mezey Lajos, Mihó Imre, gróf Esterházy Móric, János Áron és Raszay Károly szólaltak fel. A bizottság pénteken 11 órakor folytatja a tervezet általános tárgyalását.

HÉTFÖN KEZDŐDIK AZ ERDÉLYRÉSZI TANITÓK ATKÉPZÉSE VÁRADON. Nagyvárad. Saját tud. Az erdélyi és keleti rész tanítóinak átképzése hétfőn reggel 8 órakor kezdődik a Notre Dame de Sionban, dr. Balassa Brunó tanügyi főtanácsos jelenlétében. Az átképzésre 98 tanító jelentkezett és két hélig tart.

A VÁROS ELRENDELTE A VAGÓHIDI BARAKOK LEBONTÁSÁT Nagyvárad. Saját tud. Beszámoltunk arról, hogy a város a vágóhídi baraktelepet lebontatja és helyére építik fel a Nép- és Családvédelmi Alap házáit. A tervek elkészültek erre vonatkozóan és felterjesztették a szociális felügyelőséghez, jóváhagyás végett. Egy-egy család: ház 200 négyzetméteres területen épül fel, szobakonyhából áll, téglából építik fel és cseréppel fedik. A város most elrendelte a barakok lebontását, az ott lakó családok elhelyezéséről a város gondoskodik.

A TEJ HÁZHOZ SZALLITÁSÁÉRT 1 FILLÉR SZÁMÍTHATÓ LITERENKÉNT. Nagyvárad thj. város Közélemezési Ügyosztálya tudatja az érdekeltekkel, hogy Nagyvárad thj. város területén a tejnek tejkereskedésből történő házhoz szállítása esetén a kereskedők az engedélyezett fogyasztási árhoz literenként legfeljebb 1 fillért számíthatnak fel, — házhoz szállítási jutalék címén. A fent engedélyezett házhoz szállítási jutalékok csakis kereskedők érvényesíthetik, tehát a termelők még abban az esetben sem számíthatják fel, ha a tejet a fogyasztókhöz szállítják.

Siemens Károly Frigyes halála. Berlinből jelenti a NTI: Siemens Károly Frigyes, a Siemens művek vezetője 68 éves korában meghalt. (MTI)

TISZTVISELŐVÁLTOZÁS A MUNKAKÖZPONT- HIVATALBAN. Saját tud. A nagyvárad-i Munkaközvetítő Hivatalba, — minthogy Eorbély Dezső tisztviselőt a nagyvárad-i pénzügyigazgatóságához nevezték ki —, helyébe ideiglenes minőségben Péter János tisztviselőt helyezték át a Közélemezési Hivatalból.

Bulgáriában 20 százalékkal csökkentik a zsidó vagyonekat. Szófiából jelenti a NTI: A zsidó eredetű személyek vagyonát 20 százalékos egyszer megadóztatással csökkentik. Az adót az állam javára kell befizetni. A pénzügyminiszter csütörtökön már be is terjesztette az ez irányú javaslatot a képviselőházban. (MTI)

SZÁZON FELÜL IRATKOZTAK BE A ZENEISKOLA NYARI TANFOLYAMÁRA. Saját tud. Július 1-én kezdődött a Városi Zeneiskola nyári tanfolyama amelyre a szervezésnél 50 jelentkezőt irányoztak elő. Ezt a számot messze túlszárnyalja a jelentkezettek száma, miután száznál több a tanfolyamon résztvevők száma. A legtöbben a zongoraszakra jelentkeztek, erre a szakra már csak őszi előjegyzéseket fogad el az iskola. Az ének- és hegedűszakra még 3—4 növendék számára van hely. A tanítás eddigi folyamata azt mutatja, hogy a nagyvárad-i zeneiskola kiváló zeneszeket és pedagógusokat kapott.

Házassági hír. Kőrödi Antal és Elthes Amália folyó hó 12-én, délután 7 órakor tartják esküvőjüket az olasz plébánia templomban. Minden külön értesítés helyett.

IFJ. GYÖNGYÖSSY ISTVÁN DR. — AZ EGYESÜLT IZZÓ ALIGAZGATÓJA. Budapestről jelenti: Az Egyesült Izzó legutóbb megtartott közgyűlésén ifj. dr. Gyöngyössy Istvánt aligazgatóvá nevezték ki. Ifj. Gyöngyössy István dr. Gyöngyössy István nagyvárad-i táblaíró főügyész nagylehetségű fia, aki hírlapírói munkásságával is széles körben ismertté nevével s kinevezése város-szerte örömet keltett.

ÚJ AUTÓBUSZJÁRATOK. Nagyvárad. Saját tud. A MÁVAUT Erdélyben huszonöt új autóbusszjáratot indított, amelyek közül a biharmegyei, illetve nagyvárad-i utazóközönséget a következő járatok érdekelhetik: Nagyvárad—Elesd—Nagybárd—Bárdosmos—Királyhágó. Nagyvárad—Váradles—Nagyszalonta. Nagyvárad—Bihar—Székelyhid—Margitta—Margitta—Berettyószéplak—Szilágy-somlyó.

A BERLINI CSUNKINGI KÖVET ELHAGYTA ÁLLOMÁSHELYÉT. Berlinből jelenti a NTI: A berlini csungkingi követ és a követség személyzete tegnap elhagyta a német fővárost. Hír szerint Svájcba megy és ott várja be azt az időt, amikor visszautazhat hazájába. (MTI)

Nyolcvanezren vándoroltak vissza Szerbiába. Belgrádból jelenti: A Délkeleti Hírszolgálat közli: Szerbiába eddig 80.000 ember vándorolt vissza a volt Jugoszlávia területéről. Összesen mintegy 300.000 visszavándorlóra számítanak. (MTI)

211 IPARENGEDELTY ADTAK KI JUNIUSBAN NAGYVÁRADON. Saját tud. Az elmúlt hónapban összesen 211 iparengedélyt adott ki a város. Az egyes iparágak között a kiadott engedélyek megoszlása a következő: Képesítéshez költő iparigazolványt kapott 45 engedélyhez költő iparhoz 38, gyárszerű iparhoz 2, kereskedelemre 103, szabad iparra 20 engedélyt adtak ki.

A NEMZETI MUNKAKÖZPONT- BANTOMORULT VENDÉGLÁTÓ IPARI MUNKÁSOK szakosportja ezután értesíti az alant felsorolt tagokat, hogy 1941. július hó 13-án, vasárnap délelőtt az Országzászlónál a díszőrséget a vendéglátó ipari munkások szakosportja tartja. Az alant felsorolt bajtársak pontos megjelenését kérjük vasárnap reggel 9 órára a Nemzeti Munkaközpontban: Rózsaf József, Sinkó Gyula, Varga Kálmán, Beke András, Matéz Gyula, Szenkovits Alajos, Ambrus János, Albrecht Béla, Kerekcs Lajos, Jámor Lajos, Hegyesi József, Kürthy György. A fenti bajtársak fekete ruhában és Boeckay-nyakkendőben sziveskedjenek megjelenni a fent jelzett időben. Becsülettel: Kövessy Géza, ügyvezető titkár.

NAGY VÁLTOZÁSOK A ROMÁN KORMÁNYBAN. Bukarestből jelenti a MTI: Constantin Buzilla gépészmérnököt közlekedésügyi miniszterré nevezték ki, Gheorghescu tábornok helyébe. A közegészségügyi minisztérium élére Constantin Danilescu-t nevezték ki. Voiculescu tábornok helyébe, aki más beosztást kapott.

A MUNKÁSOK FIZETÉSE SZABADSÁGA. Nagyvárad. Saját tud. A Munkakamara szigorúan ellenőrzi a munkások évi fizetéses szabadságára vonatkozó rendelkezések betartását. A munkaadók ebben a tekintetben az anyaországi rendelkezésekhez szerelnének ragaszkodni, mert ezek szerint csak a február 1-e után felvett alkalmazottak jönnének számításba, szemben a munkásokra ennél előnyösebb román rendszerrel, amely a kérdésben eddig törvényben volt. Szabó János felsőházi tag eljárást ebben az ügyben az illetékes minisztériumban, ahol Mugasházy miniszteri tanácsos kijelentette, hogy a visszacsatolt területeken a régi rendszer szerint történik a munkások fizetéses szabadságra való bocsátása.

KINEVEZÉSEK AZ ORSZÁGOS TÁRSADALOMBIZTOSÍTÓ INTÉZETNÉL. Nagyvárad. Saját tud. A Hivatalos Lap legutóbbi száma szerint a belügyminiszter Ardelean János nagyvárad-i lakost segédfogalmazóvá, Chwalibog Gyulát ideiglenes minőségű fogalmazógyakornokká, Kovács Jenőt biztosítási főfelügyelővé, Novák Józsefet biztosítási felügyelővé, Tobes Lászlót és Székely Gyulát biztosítási segédellenőrré, Czere Lipótot szanvevősegi tanácsosá, Bence Józsefet számtisztte, Horváth Máriát, Antoni Margitot, Kovács Katalint és Szilágyi Józsefet számgyakornokokká nevezte ki. Az elsőfoku biztosítási tisztviselő létszámába Darabánt Annát és Bajza Hedviget biztosítási tisztte, Fráter Gézat biztosítási segéd tisztte, a kezelési tisztviselő létszámába Fogarasy Kálmánt irodatisztte, Aba Jenőt kezelővé, az altisztek létszámába Szentgyörgyi Józsefet és Szigeti Odónt altisztekké nevezte ki.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS
Mindazoknak, akik felejtetlenül jó férjem temetésén megjelentek, vagy mérföldetlen ajándalmunkat bármilyen módon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet
ösv. Hotlya Gusztáv, Hotlya Irénke és a Hotlya család.

KINEVEZÉSEK AZ ÁLLAMI KÖZKÖRHÁZNÁL. Nagyvárad. Saját tud. A Hivatalos Lap legutóbbi száma szerint a belügyminiszter dr. Oláh Imrét, dr. Gerlán Ibolyát, dr. Andrássy Lászlót, dr. Orbán Lajost, dr. Szentmiklóssy Imrét, dr. Varga Árpádot, dr. Molnár Lidiát, dr. Tekulics Jenőt, dr. Both Lajost, dr. Káli Nagy Gizellát és dr. Hegedűs Istvánt a nagyvárad-i m. kir. állami közkörháznál orvosokként alkalmazta.

Szatmárnémeti thj. sz. kir. város polgármestere.
ad. 11305—1941. VI. sz.

Kivonatos versenytárgyalási hidetmény

Szatmárnémeti thj. sz. kir. város belterületén kiskő, terméskő, makadám kocsiurkolat, valamint beton és kőjárda építési munkákra országos nyilvános versenytárgyalást hirdetek. A közszállítás költségei szabályszerűen biztosítva vannak.

Ajánlat csak a város által kiadott úrlapon tehető. A munkákra vonatkozó úrlapok 3 pengő előzetes befizetése mellett a város műszaki ügyosztályának iktatóhivatalában megszerezhetők, ugyanott a hivatalos órák alatt a teljes szövegű versenytárgyalási hidetmény és annak mellékletei betekinthe-tők.

Az aláírt és sértetlen borítékba elhelyezett, pecsételt lezárt ajánlatok: „Ajánlat belsőlegi burkolatok építésére” felirattal ellátva 1941. évi július hó 30-án d. e. 10 óráig adandók be Szatmárnémeti sz. kir. város Közigazgatási iktatóhivatalába.

Az ajánlatok nyilvános felbontás ugyanaznap d. e. 11 órakor lesz a Városháza kistanácstermében.

Bánatpénzül az ajánlat szerinti értéknek 2 százalékat kell az ajánlat benyújtásának időpontjáig letenni.

Ajánlat tehető az összes munkákra együttesen, vagy külön-külön is. Szatmárnémeti, 1941. évi július hó 9-én.
Dr Csóka László s. k. polgármester.

Mikor jelentkezzenek a lótarató gazdák

Nagyvárad thj. város polgármestere a következő felhívást adta ki:

Felhívom a Nagyvárad thj. város területén lakó összes lótarató gazdákat, hogy lovaikkal együtt összeírás véget az alant felsorolt sorrendben és időben Nagyvárad város lóvásárterén jelenjenek meg.

Az összeírásra jelentkezők kötelesek magukkal hozni a lovaik járlatát, s munkára kiadott lovak utalványát, s Honvédség által igénybe vett lovaknál az igénybevételi jegyet.

Felhívom továbbá minden lótarató gazda figyelmét arra, hogy amennyiben lovat elad, vagy vesz, vagy pedig elhullott volna, úgy ezt 24 óra alatt a marhalevél kezelőségnek tartozik bejelenteni. (Nagyvárad, Széchenyi-téri kioszk.)

Az összeírás sorrendje: 1941 július 16-án reggel 8 óráig A, B kezdőbetűk, 17-én C, D, E, 18-án F, G, Gy, Gy, H, I, J, K, 19-én L, M, N, O, 22-én P, R, S, 23-án Sz, T, U. 24-én V, W, Z betűig bezérólag.

A fenti napokon való meg nem jelenés, vagy adás-vevés benem jelentése esetén, az idevonatkozó törvény teljes szigorával fogok eljárni.

Nagyvárad, 1941. július 11. Polgármester helyett: Dr Vargha László s. k. tanácsnok.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, JULIUS 13.

- 8.00 Szózat. Hanglemezek.
 8.45 Hírek.
 9.00 Görög katolikus egyházi ének és szentbeszéd a budai Szent Flórián templomból. A szentbeszédet mise közben Sztankay András dr. püspöki tanácsos, budai plébanos mondja.
 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Városi István dr. esztergomi teológiai tanár mondja.
 11.15 Evangélikus istentisztelet a Bécsi kapu-téri templomból. Predikál Dezséry László egyetemi lelkész.
 12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
 13.00 Székely harangok a Bácskában. Németh Kálmán előadása.
 13.45 Hírek.
 14.00 Hanglemezek.
 15.00 A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata.
 15.45 Bura Sándor cigányzenekara.
 16.30 Arany János: Első lopás. Előadja Bodnár Jenő. Közművelődési előadássorozat.
 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
 17.20 Honvédműsor.
 18.00 Faragó György zongorázik.
 18.30 Tilosban horgászat. Bakó Elemér vidám előadása.
 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 19.20 Székely kasza peng a bácskai búzamezőkön. A közvetítést vezeti Dövényi Nagy Lajos. Hangfelvétel.
 19.50 Votický Alice és László Imre magyar nőtáncos énekel, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara.
 20.30 Hangképek az UTE—MAC bajnoki vízilabdamerkőzéséről. Beszél: Puhár István.
 Utána: Sport- és löversenyeredmények.
 21.00 Balatoni képeslap. Közvetítés a síófoki Kaszinóból, a Fürdőtelepi Etteremből és a Grillből. Összeállította Legényei József dr.
 21.40 Hírek.
 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 24.00 Hírek.

HÉTFŐ, JULIUS 14.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
 10.00 Hírek.
 10.20 Fiumei élet a múlt század nyolcvanas éveiben. Felolvasás.
 10.45 Az anyák derűs percei. Kalmáncsey Pap Nóra előadása.
 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00 Himnusz.
 12.10 Farkas Sándor cigányzenekara.
 12.40 Hírek.
 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
 13.30 Országos Postászenekar.
 14.30 Hírek.
 14.45 Műsorismertetés.
 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 16.15 Diákfelőra.
 16.45 Időjelzés, hírek.
 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 Mindnyájunk gondoljai. A Közelítási Szolgálat közleménye.
 17.30 A Rádió Szalonzenekara. Hangfelvétel.
 18.00 Bácska. Fodor dr. egyetemi tanár előadása.
 18.30 Malcsiner Béla jazz-zongoraszámai.
 18.45 A Balaton környék építészete. — Irta Tóth Kálmán székesfővárosi mérnök. Felolvasás.
 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 19.20 Hanglemezek.
 19.50 Egészségügyi Kalendárium. Az Országos Közegészségügyi Intézet közleményét felolvassa Faragó Ferenc dr.
 20.00 Oberon bucsuja. Thurzó Gábor előadása. Bemutatásra kerül Weber Oberon c. operája.
 21.40 Hírek.
 22.10 Melles Béla-zenekar.
 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23.30 Magyar nőtánc hanglemezről.
 24.00 Hírek.

KEDD, JULIUS 15.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
 7.00 Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek.
 10.00 Hírek.
 10.20 Híres emberek szokásai. Irta Horváth Barpné. Felolvasás.
 10.45 Divattudósítás. Felolvasás.
 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00 Himnusz.
 12.10 Rendőrzeneke.
 12.40 Hírek.
 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
 13.30 A Rádió Szalonzenekara. Hangfelvétel.
 14.30 Hírek.
 14.45 Műsorismertetés.
 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
 15.20 Kocsis László mélyhegedűn játszik, zongorán kíséri Szirányi János.
 15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
 16.15 Harsányi Gizi mesél.
 16.45 Időjelzés, hírek.
 17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
 17.15 Hanglemezek.
 18.00 Édes anyanyelvünk. Halász Gyula előadása.
 18.20 Sinkó János harmónikaszámai.
 18.35 Damjanich. Julier Ferenc előadása.
 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
 19.20 Emlékezés Egressy Bónire.
 20.10 Bokréta. Ággy Erzsébet verseket mond.
 20.35 Lapham: Japán zongoraverseny. Előadja a szerző és a Victor Szimfonikus zenekar, vezényel Cibelli. Hanglemez.
 21.00 A hozomány. Hangjáték egy felvonásban. Irta Babay József. — Rendezi Kiszely Gyula.
 21.25 Pertis Pali cigányzenekara.
 21.40 Hírek.
 22.10 A Chappy tánczenekar.
 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 23.25 Művészlemezek.
 24.00 Hírek.

SPORT

Augusztus 2-án és 3-án Váradra jönnek a legjobb magyar teniszezők

Csütörtökön a teniszszövetség levelben értesítette Petrovics Mihályt, a NAC tenisz-szakosztályának vezetőjét, hogy mivel az augusztus 2—3-án Boroszlóba tervezett német-magyar találkozó elmarad, helyette erdélyi bemutató portyára indulnak a németek elleni keretbe soroltak, azaz Asboth, Gábor, Katona és Fehér Herzum főtájkár kíséretében.

Az erdélyi bemutatómérkőzések műsorát így állították össze: augusztus 2—3 Nagyvárad, augusztus 6—7

Marosvásárhely és aug 9—10 Kolozsvár.

Tehát a város sportszerető közönsége olyan csemegét kap, amilyent még kevésszer rendeztek.

A szövetség még megkérdezte Petrovics Mihályt, hogy kívánják-e a német keskeny filmet, amelyet Ferenczy Emil mutatna be és ő szolgálja magyarzatokkal.

Petrovics azonnal válaszolt, igazolta a levél átvételét és kérte a film küldését is

Három NAC játékos erősíti a Törekvést az SZVSE ellen

Tegnap már megírtuk, hogy a Törekvés és a NAC közös rendezésben bonyolítja le az erszébetligeti pályán a vasárnapra lekötött, illetve kijelölt kettős műsort.

A Törekvés erősen készülődik a találkozóra. Kölcsönkért a NAC-tól három játékos: Mihokot, Krauszt és Halátit. Reméli, hogy az erősítésekkel komoly játékerőt fog képviselni és jó eredményt ér el az NB I-be

most békérelt szegedi vasutasokkal szemben.

Ezután a mérkőzés után kerül sorra a kolozsvári Bátya és a NAC ifjúsági csapatainak az összecsapása az erdélyi kerület ifjúsági bajnokságának döntőjében.

A Szeged FC vasárnapi sportszerűtlen szereplése után fokozott figyelemmel várják Nagyváradon Szeged másik NB I. együttesét.

Nagy úszónap lesz vasárnap délelőtt a városi strandon

A nagyszabásúnak ígérkező Kisok és tehetségkutató úszóversenyt vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel tartják meg a strandon.

A versenynek edző és toborzó célja van, e cél érdekében a strandjegyeket rendes (nem emelt) áron árúsítják. A nézőközönség részére (akik nem fürdenek) 20 fillér belépőjegyet ad a strand igazgatósága.

A diákság és az ifjú munkásság máris nagy számban jelentkezett az első magyar úszónapon való részvételre: Szent László gimn. 8., Baross G. kereskedelmi 15, Felsőgépipari 6 I. sz. gimn. 18, Tanonc iskola 6, különböző polgári iskolák 8. Fölvívjuk a diákság, valamint tanoncok figyelmét, hogy jelentkezni a versenyszabályok értelmében a strandon is lehet vasárnap d. e. 10 óráig, díjtalanul helyszínen benevezhet. A verseny csakis kezdők vagy olyan ha-

dók részére van kiírva, kik nyilvánosan díjazott versenyen részt nem vettek.

A versenyszünetekben az NSE és a Törekvés oktató úszószámokkal és vízpoló-mérkőzésekkel növeli a verseny amúgy is szép színvonalát.

Az úszónap védnökségét Szabó János felsőházi tag és Bartsch Sándor igazgató, városi tanácsos vállalták. Kisok és Törekvés rendezősége.

Játékvezetői kiküldések vasárnapra

A J. T. nagyváradai csoportjának csütörtök esti ülésén kijelölték a vasárnapi mérkőzések játékvezetőit. Ez a következő.

Délután fél 3-kor: Törekvés II — Kolping—Egyetértés, játékvezető: Vékony Gyula, határjelzők: Létay Sándor és Fischer Zoltán.

Fél 5-kor: Törekvés—SZVSE, játékvezető Kovács János, partjelzők: Gazdag Sándor és Nagy Gyula

Fél 7-kor: Bátya ifj. — NAC ifj., játékvezető Szabados Ernő, határjelzők: Kupcsó István és Gyurkovits Tibor.

Rövid sporthírek

Gyergyószentmiklós: Molnár Ignác szövetségi edző kedden Gyergyószentmiklóson, csütörtökön pedig Csikszerednán tartotta meg nagy sikerrel edzését. Ma Sepsiszentgyörgy kerül sorra.

Budapest: A lapok sokat foglalkoznak a Nagyváradról elszármazott s jelenleg a Nagybányai SE-ben játszó Lukáccsal, akii a Ferencvároshoz szerződik.

Marseille: Nakache, a világhírű francia mellúszó a 200 m mellúszásban 2:36.8 mp-es idővel új világcúscot állított fel. A régi világcúscot az amerikai Kasley 2:37.2, az európai csúscot a német Balke 2:37.4 mp-es eredménnyel tartotta.

Budapest: A magyar válogatott atlétacsapat szombaton indul el Svédországba

Marosvásárhely: A törvényhatósági bizottság csütörtöki ülésén a Murespályát visszaadta az MSE-nek. Az MSE nagy eréllyel kezd hozzá a pálya rendbehozásához. Ehhez az OTT is segílyt bocsát a marosvásárhelyi együttes rendelkezésére.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknek 25 százalék engedély

Lakás

HUNNIA

magyarszállóban
 kényelmesen berendezett
 hónapos szobák kiadóak.

Árus-vétel

Ültözködni jól és olcsón csak Molnár használt férfiruha üzletéből lehet, Bémer tér 1, udvarban Magas árakat fizetek használt ruhákért. 702

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron vesznek, órát, akszert javítok. Gyenge István ékszerész, Rakóczi ut 19.

Eladó Kalmán utcában magánház. — Érdeklődni: Roeskár, Kertész-utca 51. 798

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Állást nyee

Irodai gyakorlatlalt bíró kisasszony felvéteitk Bozsák, Beöthy O.-u. 67. 800

Igazolt keresztények mellékfoglalkozásként szépen kereshetnek új akcióval hétfőn délelőtt 9 órakor Katolikus Kör áteremben.

Önállóan dolgozó cukrász-géd július 15-ik. Lelépésre felvételk (Cim: Vadnay cukrászda, Szatmárnémeti. 801

KIADÓTULAJDONOS:
 SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: felelős kiadó:
 Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
 a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilagy Dezső-utca 5. szám.